

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 kor. — fill.
Egyes példány ára 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

II. évfolyam

1912 február 31

6. szám.

Kolozsvári bankbukás.

Néhány hét óta állandóan izgatja a kolozsvári pénzügyi köröket s a pénzügyekkel valamelyes érdekeltségben álló embereket az Általános Bank és Takarékpénztár bukásának a kérdése.

Annyi tenger szó és betű fogott el már a róla való beszélgetés és cikkezés közben, hogy ma már illenék tisztában lenni azzal a kérdéssel, hogy ennek, a „látszólag“ szolid alapokra felépített, s egy ideig tán elég hozzáértéssel is vezetett pénzügyi intézetünk kétségkívül gyorsan bekövetkezett bukását igazában minő okok idézték fel.

I.

Sem a beszélgetésekből, sem az írásokból — mi legalább — alig tudjuk a bukást feltétlen bizonyossággal előidéző okokat tisztán meglátni, így hát csak a különböző körülmények és jelenségek egymásra hatásából tehetünk bizonyos ténymegállapításokat.

Tesszük pedig ezt ezért, mert ennek a szóban lévő, s egyáltalán a pénzügyi intézet bukása nézetünk szerint nemcsak a részvényeseket s az illető pénzügyi intézetekkel szorosabb érdekeltségben álló embereket érdekli, hanem igen sok vonatkozásban érinti az a közérdeket is.

Egy pénzkereskedéssel foglalkozó vállalatot, mely a közönség széles rétegeit vonja be a maga érdekeltségi körébe azzal a céllal alapíthatnak meg a tőketulajdonosok, hogy az a vállalat baszonhajtóan gyümölcsöztesse az alapítók és érdekeltségek pénz tőkét, de másfelől eredményesen

szolgálja a hitelügyeket is. Ebben az utóbbi vonatkozásban minden pénzügyi intézet a közérdeket szolgálja, tehát a *közgazdasági tényező* funkciót teljesíti.

II.

Már most, ha a pénzügyi intézetet, mint ilyen tényezőt tekintjük, kétségtelenül megállapítható az is, hogy azoknak prosperálása, vagy bukása *közérdeket is érint.*

Ebből az érdekből valamenynyünk foglalkoztathat az a kérdés, hogy egyik másik pénzügyi intézet *miért bukik* meg és bukásával kiknek a vagyoni érdekeit sérti és hol ütközik bele a közérdekebe is?

A törvényhozó hatalom amikor azt állapítja meg, hogy a pénzügyi intézetek és illetőleg a részvénytársaságok — „*nyilvános számadásra kötelezett vállalatok*“, ebben a meghatározásban az is benne foglaltatik, hogy működésük *nyilvános* ellenőrzés tárgyát képezi és sáfárkodásairól *nyilvánosan* is számolniuk kell.

Kétségtelen tehát, hogy in konkréto: az Általános bank bukásához a *nyilvánosság*nak is van szava.

A közvélekedésnek — mindekkor — ezekről a bukási okokról vajmi kevés tájékoztató adata van.

Egyik oldalról azt halljuk, hogy már az alapítás tényénél hibákat követtek el. Nem járunk eljellel szoliditással és rigorositással, szóval, hogy *megtévesztettek* egy csomó embert s vagyoni érdekeltségbe hozták őket egy egészségtelen bankalapítással.

Más oldalról azt vitatják, hogy

a szervezkedés eléggé szolid alapokon történt, de a közvetlen vezetésben volt a hiba.

Némelyek azt adják okul, hogy a bank utóbb sok egyéb iparvállalatot ragadott magához, anélkül, hogy *birta volna tőkével*, más szóval: amolyan szédelgésfélét fizött, amely kevesebb vagy több idő múlva, rendszerint *bukással* szokott végződni.

III.

Már most önként előáll az a kérdés, hogy ha a jelzett bank bukását az értelmetlen vagy unsolid vezetés; a különböző iparvállalatok magához ragadása és ezzel szemben anyagi tőke szegénysége, avagy pedig már az alapításnál elkövetett súlyos hibák idézték elő: mindezeket a bank érdekeltségi körében álló tényezők *miért nem látták meg a maga idejében?* Miért nem igyekeztek évek során át *tiszta betekintést* nyerni a vezetőség kártyáiba?

Hiszen ez a bukás nem következett és nem következhetett be *pillanatnyilag*; ennek hosszabb előzményei voltak; itt a részvényeseknek, vagy más érdekelteknek már *előzőleg* is meg kellett és meg lehetett *látniok* a betegségi tüneteket, s egyben azt az egészségtelen állapotot, amelyből másképp, mint a bukás árán nem lehetett kibontakozni.

Egy dolog bizonyos és ez az, hogy a legtöbb ilyen kisebb vidéki pénzügyi intézet már az alapításnál magában hordja a halálos baj bacillusait, amelyet rendszerint azok látnak meg legkevésbé, akiknek a *bőrére* megy a dolog.

Később aztán az „ügyes“ és „dologhoz értő“ igazgató, vagy igazgatóság olyan leleményesen takargatja a bajok tüneteit, hogy a külső érdekeltek, akik csak az *osztalék* nagyságát szemlélik, mit sem látnak meg a bajokból.

A bukás oka tehát rendszerint az ellenőrzés lanyhaságában, a vezetés lelkiismeretlenségében és alakoskodásában és a közvetlen érdekeltség nemtörődömségében keresendő.

IV.

Hogy tehát mindezen bajoknak lehetőleg elejét vegyék, egyelőre az volna a teendő, hogy az arra rendelt hivatalos fórum nagyobb körültekintéssel és dologhoz értéssel vizsgálja meg az alapítás összes részleteit és eszközeit; ezenkívül pedig teremteni kell egy olyan szervezetet, amely *kötelességszerűen és állandóan ellenőrizzé* a pénzügyi intézetek működését minden olyan *árnyalataiban* is, amelyeket a laikus elem nem tud észrevenni.

Szerintünk a tervezett külön *pénzügyi kamara* volna egyelőre a legalkalmasabb szerv arra, hogy ezt az ellenőrzést minden vonalon, még a „*kártyák között*“ is hatályosan eszközölje, s mert ez *közérdekei* funkció, nem kell huzódogni annak megalkotásáról.

x Aki szereti otthonát, annak a legajánlatosabb, ha abonáltatja magát a (vacuum cleaner) Első Erdélyrészi lakás- és portisztitási vállalatnál amely csekély havi előfizetési díj mellett állandóan tisztán féreg és bacillusmentesen tartja a lakást. Az érdeklődők bizalommal forduljanak felvilágosításért a vállalkozó irodájába Leitner Sándor Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 30. Telefon 620.

DOBÓ ALBERT = elsőrendű óra-, ékszer-, ezüstáru és látszer-raktára

Kolozsvár, Mátyás király-tér 15. (volt Husznik János-féle üzlet)

Telefon szám 842 **Figyelmes, olcsó és szolid kiszolgálás!** Telefon szám 842

2 koronáért
tisztít
vegyileg

1 öltönyt
a

Kristály gőzmosó gyár
Telefon sz.: 500., 405., 678.

**Valódi perzsa-szőnyeg
nagyraktár!**

Minden hónap közepén friss áru
állandóan érkezik. — Szolid és
határozott árak mellett lesznek
kiszolgálva. — Javítás, porolás és
megóvó intézet. — Pontosan és
lelkiismeretesen lesznek elkészítve.

Becsés pártfogásáért esedezem:

Vitáli Hadjimán

Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

:: Bent az udvarban 1-ső ajtó. ::

x Saját termelésű faj almák
kgként 50 fillér. rétes alma 30 fillérért
kapható Kun Mátyás fia kérés
és látszerész üzletében, Kossuth La-
jos-u. 2. Nagyobb vételnél tetemes
engedmény.

T A R C A.

Üdv. Várad Miklósnak!

Levél a tulsó világból.

I.

Kedves Miklós!

Kényszerű és halaszthatatlan elu-
tazásom óta te vagy az első, a kit
felkeresek, hogy utazásom és itt tar-
tozkodásom egyes részleteivel meg-
ismertesselek.

A mint tán te is tudhatod: elu-
tazásom meglehetősen váratlanul és
megfelelő előkészület nélkül történt.
Erre sem én, sem az én jó bará-
taim nem igen számítottak. Közre-
járt a hideg és zord idő is, a
melylyel egész életemben hadi lábom
állottam.

Utolsó utam épen ezért is, nem
ugy sikerült, mint ahogy gondolhat-
tuk. Életemben sokan voltak ugyan
a hivatalosok, de elutazásomkor ke-
vesen a — választottak.

De hát ez még nem busított el és
nem is teszek szemrehányást senki-
nek. Neked különösen nem, mert te
— hűségesen kitartottál a — cél-
pontig.

Aggodalom akkor fogott el csak,
a mikor a menet a New-York előtt
elvonult. Nem mertem a kávéház
sarok ablaka felé fordulni, mert at-

Tisztviselők és drágaság.

Még egy memorandum.

Hossz évek óta pusztít Magyar-
országon is az a fergeteg, amelynek
drágaság a neve.

Mindazok, akik ennek a fergeteg-
nek a sodrába kerülnek, amióta csak
fojtogatja őket ez a megállást nem
ismerő és megalkuvást nem tűrő ve-
szedelem, azóta folyton tanácsko-
znak, gyűléseznek, kérnek s olykor
követelőznek.

A küzdők első sorában természet-
esen a köztisztviselők állanak, akik
a leginkább ki vannak téve a pusztítá-
snak, s akik a legkevesebb esz-
közzel rendelkeznek arra, hogy a
drágasággal szemben eredményesen
vehessék fel a küzdelmet.

Igaz ugyan, hogy az ország kor-
mánya az állami, s a helyhatóságok
a maguk alkatmazzottjainak sorsán
igyekeztek segíteni, de a megfelelő
eszközök hiányában vajmi kevés eny-
hítést tudtak biztosítani, szemben az-
zal a pusztítással, melyet a folyton
növekvő drágaság idéz elő a tiszt-
viselők soraiban.

Azok a fizetésemelések, lakbér-,
vagy családi pótlékok, melyeket az
állam és a helyhatóságok idáig nyuj-
tottak az alkalmazottjaiknak, mind
nem bizonyultak elégségeseknek arra,
hogy megapasszák a tisztviselők élet-

gondjait s elviselhetővé tegyék már-
már tűrhetetlenné váló helyzetüket.

A kolozsvári állami tisztviselők
egyesülete is, már régtől fogva ta-
nakodik a felett, hogy ebből az ál-
datlan helyzetből a tagjait mi módon
tudná kiszabadítani. Esetenként már
ismételten fordultak kérés szöveggel az
előljáróikhoz s magához az állam-
hoz, mint kenyéradó gazdájukhoz,
de bizony amit eddig kaptak, édes-
kevés arra, hogy a helyzetüket meg-
javítsák vele.

Legujabban azzal próbálkoznak,
hogy a drágaság helyi okainak meg-
szüntetését érik el a városi hatóság
közreműködésével. A napokban egy
részletesen megokolt memorandumot
nyújtottak be a tanácshoz, amely bi-
zonyára jóakarattal fogja kezelni a
kérsüket, s egyben javaslatot fog a
közgyűlésnek tenni az iránt, hogy
az a maga hatáskörében segítségére
siessen a drágaság által elsősorban
sújtott köztisztviselőknek.

Olcso fa.

Memorandumukban elsősorban azt
kérjük, hogy a város tulajdonát ké-
pező erdőben a *tűzijatermelést*
vegye házi kezelésbe, s nyújtson mó-
dot arra, hogy a tisztviselők első
kézből és mérsékelt árban kaphas-
sanak tűzifát.

Hatósági husmérés.

A hus olcsóbbá tétele céljából
szükségesnek tartják *hatósági mé-
szárszék* felállítását, s azokat olcsó

bér mellett bocssássa a mészárosok
rendelkezésére, hogy ezek a magas
boltbéréktől szabadulva, olcsóbban
mérhessék a húst.

A tejkérdés.

A tej és tejtermékek olcsóbbá té-
tele szempontjából célszerűnek lát-
nak egy *városi tejcsernok* felállítá-
sát, s a tej és tejtermékek ellenőrzé-
sének intezivebbé tételét.

Vásárcsarnok.

A közéleti viszonyok javítása
szempontjából sürgetik egy megfe-
lelő vásárcsarnok létesítését, s az
azok alakulására szükséges hatósági
befolyás érvényesítését.

**A közvetítők rendszabá-
lyozása.**

Az élelmi piac rendezése és élel-
miszerek vizsgálata, valamint a vi-
szontelárusítók vásárlási idejének kor-
látozására szükségesnek tartják meg-
felelő *szabályrendelet* alkotását.

A memorandum utolsó fejezetében
a termelő vidékekkel való *vasuti
összeköttetések* fontosságát fejtik ki.

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme **KOLOZSVÁR,**

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715

tól tartottam, hogy — kiugrom a
kocsiból s bemegyek a régi fész-
kembe, ez pedig alaposan megza-
varta volna az egész ceremóniát.

*

Nagy lassan, de egész biztosan
kiérkeztünk a feleki hegyre. Itt az-
után — mint te is láthattad — cse-
neden leeresztettek az örök fészek-
be s attól kezdve már egyedül ha-
ladtam az utamon.

Kéves és nem is egészen kelle-
metlen bolyongás után végre elér-
keztem abba a gyönyörűségi bár
egyelőre színtelennek tetsző birodal-
omba, a melyet ti — *Másvilágnak*
neveztek.

Hát édes Miklós, annyi igaz, hogy
ez egészen más világ, mint a mely-
ben ti éltek, de korántsem olyan
rémséges, mint a milyennek Dante
festi és a milyennek ti képzelték.

Az utak itt nincsenek ugyan asz-
fajttal burkolva s inkább göröngyö-
sek, sem mint simítottak, de hát: a
kik itt járnak, azok abban az illuzió-
ban *élnék*, hogy minden szem gö-
röngy puha bársonnyal van be-
vonva. Így azután egészen kellemes
a járás-keelés.

Pár napi járásnyira végre rátalál-
tam arra a bizonyos Hotelre, amely-
nek *Plutó* fejedelem a tulajdonosa
és egyben kormányzója is.

Maga a Hotel borzalmasan tágas,
ugy hogy nem lehet megállapítani:

hol a bejárás és hol a — *kimenet*.
Aki odajut, az egyszerűen belepoty-
tyan, a nélkül, hogy csak valaha is
megtudná: mikép került oda és hogy
jut ki belőle.

Annyit mondhatok, hogy kifogás-
talanul barátságos fogadtatásban ré-
szesültem. Megérkezésemkor maga
az uralkodó fejedelem fogadott egy
280-as boy kíséretében.

A fejedelem nem is kérdezte: mi
járatban vagyok, azt sem firtatta,
hogy meddig maradok, egyszerűen
intett a portyiernek, aki hozzám
szegődve bevezetett a szobámba.
Első emelet 13,9.0427. szám. Maga
a szoba kissé *szük* és gyér világítású,
ezenkívül nehezen szellőztethető;
de hát egy olyan szerény igényű
embernek, mint amilyen én vagyok,
éppen megfelelő is hozzá teljesen
ingyen adják.

Tekintettel arra, hogy a hosszú ut
némileg megviselt: elfoglalva szo-
bámat — lepihentem. Nem mond-
hatom, hogy a fekhely valami ké-
nyelmes, de hát ezen a tájékon mind
egyformák a lakások. Kezdetben
mind kényelmetleneeknek tetszők, de
itt úgy vannak formálva az em-
berek, hogy a legkopottabb nyug-
ágyban is édes a pihenésük és más
munkát egyáltalán nem is kell vé-
gezniük, mint azt, hogy a szemüket
állandóan lehunyva tartásuk és a ke-
zükkel a saját lábukat karolják át.

Ebben a tartós és szinte örökös
mozdulatlanságban jut kifejezésre itt
az élet költészete. Így nem a levegő
és az energia, nem a világosság és
az élely, hanem az a esodálatos
elem élteti az embereket, amelyet
még Fabinyi professzor, de még
Székely Tibor sem képesek alkotó
részeire bontani.

Ebben található magyarázatát
annak, hogy *itt* miért olyan olcsó,
miért olyan barátságos, olyan békés
és olyan nyugodalmas az élet, hogy
aki egyszer ebbe belekóstol, még
akarva sem vágyik el innen.

Édes Miklós! Ha kedvet kapsz
te is megismeri e szerintetek bor-
zalmasnak tetsző, de valójában gyö-
nyörűségi világot, hát csak siess!
Én elküldözöllek.

Jövőre egyebekről.

Addig is üdv és békesség!

Örök hived:

Dolfi.

U. i. Ha találkozol a *Fejedelemmel*
mond meg neki, hogy küldje mi-
hamarabb címre az ígért 100
doboz cigarillózt, mert ugy eshetik,
hogy hamarosan szükségem lesz rá.
A készletem ugyanis fogyatékán van.

D.

Ujjonnan berendezett, kizárólag
Csemege-üzlet
Kolozsvár, Deák Ferenc utca 17. sz.
Tulajdonos: **Mártonffy Zs. József.**

Telefon 591.

Allandóan raktáron tart: Naponként érkező uradalmi és főhercegi
külföldi asztali és dessert v. magyar és fr. pezsgőborokat, Kiváló finom dessert-
cukorkákat. Kassai és prágai főtt-sonkát. Sz.-ujvári és gyulai különlegességeket.
Felvágottakat. Szalámit. Szalonát. Különböző szárdiniákat, befőtteket, teát. Hazai
és angol rumot és teasüteményt. Bel- és külföldi cognakot és likőröket. Sört, Házilag
készült borecet. Az összes „Maggi”-gyártmányokat. Déli- és friss gyümölcsöt.

Első kolozsvári kelmefestő és vegyiruhatisztító, ágytolltisztító, fertőtlenítő intézet. Telefonszám 947.

Kurz Sámuel, Kolozsvár Wesselényi Miklós-utca 21. szám.
Műhely és telep: Rudolf-ut 7. sz.

Egyszeri kísérlet meggyőzi rendes és lelkiismeretes munkámról.

Igazi farsangi vásár

csak Budapesten és a helybeli

Szamosparti áruházban

van. Városszerte elismert olcsó áruházban eladásra kerülnek occasióba:

Meglepő minőségű gyapjuszövet ezeltől 140 most mire 90 kr.

Gyönyörű chros szövetek 1 frttól 1 50-ig. Kifünő minőségű pongyolaszövetek hasonlító olcsó árakban.

Finom minőségű sima bársony mire 65. Szintartó kreton felelősség mellett 23 kr.

Zsinor barchet mintákban, francia flanelk elsőrendű minőség és mindennemű női divatcikkék mi itt fel nem sorolható hasonló olcsó árakban.

Az olcsó árak

csak mig e kísérlet tart addig érvényesek.

Vasutasoknak árkedvezmény!

Szamosparti áruház

Ferenc József-ut 2. (Nagy vashíd mellett.)

Virágzó gyár vállalat.

Az évi közgyűlés alkalmából.

Kolozsvárról nem szükséges megállapítanunk, hogy nagyobb ipari és gyár vállalatokban módfelett szegény. Ezért olyan nehéz itt a munkáselem megélhetése, mert nincs megfelelő munkaalkalom s azért pang a kereskedelem is, mert nincs megfelelő gyári termelés.

Azon gyár vállalatok sorában, melyek Kolozsvárt helyezkedtek el, különösen a Heinrich-féle ásvány- és gyógyszerzappangyár válik ki a maga nagyarányu fejlődésével.

Ez a vállalat, mely vasárnap tartotta a közgyűlést, közel 70 munkásnak nyújt kenyeret, s gyártmányai a kereskedelmi életnek is szerencsés lendületet biztosít.

Örömmel és megelégedéssel láthatja a fejlődés minden barátja ennek a céltudatosan vezetett vállalatnak a folytonos térfoglalását és megerősödését mint a mily örömmel hallhatják a részvényesek az üzletjelentés meggyőző és realis adatait, mint biztató jelenséget a vállalat terjedése és megerősödésének.

Keletkezése és fejlődése.

A vállalat alapját néhai Heinrich József vetette meg, aki hosszas buvárkodás, megfelelő előtanulmányok és kísérletezések után, megoldott egy kétségkívül nehéz problémát, s olyan vegyi anyagot állított elő, mely főleg a fertőtlenítő szappan gyártás terén különös jelentőséget nyert. Az ő módszere szerint előállított termékekkel, ha kezdetben lassu tempóban is,

de utóbb annál beszédesebb eredményekkel járta a hódítás útját, úgy, hogy e téren e gyártmányok jó néhány év óta már a legkeresettebb és leghasznosabb fogyasztási cikket képezik.

Heinrich József maga tőkével nem rendelkezvén, sok küzdelemmel, de annál nagyobb kitartással és önbizalommal végezte az uttörő nehéz munkáját, s mikor már gyártmányai közismertekké váltak, sikerült neki néhány érdeklődő s egyben tőkével is rendelkező férfit megnyernie, akiknek közreműködésével ezeltől 15 évvel betéti társaságot alapított, s az így megszerzett tőkével azután lehetővé vált a vállalatnak a fejlődésre képes alapot megteremteni, s a különböző eszközöket kihasználni.

Az átalakulás.

Jelentős forduló pontot képez a vállalat életében az 1906-ik év, amikor is az egykori betéti társaság 100 ezer kor. alaptőkével átalakult részvénytársasággá. Ma a társaság tényleg befizetett alaptőkéje 250 ezer koronát s tartalékalapja közel 35 ezer koronát tesz ki.

Érdekes és tanulságos adalékként említhetjük fel, hogy a részvénytársasággá való átalakulást megelőző évben a vállalat évi forgalma 33 ezer koronát tett ki, vagy is ugyanannyit, amennyi a mult üzletévben elért *tiszta haszon*. Ez az egy adat legékebb bizonyítéka a vállalat rohamos fejlődésének, s egyben annak a hatalmas lendületnek, mely különösen az 1909. év második felében következett be. Ez a fordulat egybeesik a szerencsés választással, amikor 1909 év július havában sikerült a társaságnak vezérigazgatóul *Székely Dobi Géza* gyógyszerészt megnyernie, aki páratlan munkakedvvel, nagy hozzáértéssel és fáradhatatlan munkásságával alig két és fél évi működése alatt a vállalatot az egészséges és egyben eredményes fejlődés útján valójában *rohamlépésekkel vitte előbbre*.

Ma a gyár termékeit ott találjuk a *világpiacokon*, mint e téren elsőrangú fogyasztási és gyógycikkeket. A folyton élénkülő kereslet és a termékek egyre erősödő hitele, a gyártás nagyobb mérvű kiterjesztését teszi szükségessé. Ez irányban most folynak az előkészületek s a gyártelep kibővítése és megfelelő gérekkel való felserélése, most már csak rövid idő kérdése.

A munkások.

Heinrich József, aki kezdetben három, utóbb 12 segéd munkással dolgozott, aligha hihette, hogy a mustármagból utóbbi időben oly hirtelen felnőtt terebélyes fa, a szappangyár immár 63 munkásnak adjon kenyeret, sőt, amint a zárószámadás egy nevezetes adata bizonyítja, még *káldcsot* is nyújtson részükre. Értjük ez alatt a gyár vezetőségének és igazgatóságának igazán nemes humanis-

musáról és erős szociális érzékétől tanuskodó nobilis elhatározását, mely szerint az évi haszonból nem kevesebb mint *6000 koronát* juttatott munkásainak külön jutalmazásaira. Ez a humanus gondoskodás egyebek között azután bőven megtermi a maga gyümölcsét, az alkalmazottak egyre élénkülő munkakedvében és a vállalathoz való ragaszkodásukban, ami nem kicsinylendő eredménye a vezetőség erős humanizmusának.

A közgyűlés.

A társaság e hó 11-én vasárnap délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlést az Erdélyrészi Jelzalog hitelbank helyiségében, a nagy számban megjelent részvényesek élénk érdeklődése mellett.

A közgyűlést *Merza Lajos*, királyi tanácsos, ig. tag. társasági alelnök vezette. Elsősorban az igazgatóság évi üzletjelentését terjesztette elő Sz. Dobi Géza vezérigazgató. A jelentés adatai mindenkben a vállalat örövendes és nagyarányu fejlődéséről tanuskodnak. Kétségkívül teljes joggal mutathat reá az igazgatóság erre a fokozatos fejlődésre, amely különösen a forgalom nagymérvű emelkedésében s a gyártmányok nagy keresletében jut kifejezésre.

Az egyre élénkülő kereslet, a gyári felszerelés gyarapítását tette szükségessé. Az igazgatóság most a gyártelep kibővítésének eszméjével is foglalkozik, amit még ez év folyamán végre is hajtanak.

Az elért tiszta nyereség 33481 kor. 23 fillért tesz ki, melyből 7 százalék osztalékot adnak a részvényeseknek. Bőségesen táplálják a tartalékalapokat és támogatnak abból különböző jótékonyági intézményeket.

A közgyűlés az igazgatóság üzletjelentését, a mérleget, nyereség és veszteség számlát egyhangu helyesléssel változtatás nélkül elfogadta, a felmentvényt megadta, úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottságnak. Ugyancsak elfogadta a közgyűlésnek az igazgatóságnak az alapszabály módosítása iránt előterjesztett javaslatait.

A napirend során megejtették a választásokat, melyekről lapunk hírvonatában emlékezünk meg.

SZIGORLATRA, ALAP, ÁLLAM- és ÜGYVÉDI VIZSGÁRA

szakszerűen,
lelkiismeretesen,
föltétlenül biztos sikerrel,
a legrövidebb idő alatt
és igen mérsékelt
díjért készít elő a

Dr. DOBÓ JOGI SZEMINÁRIUM
Kolozsvár, Bolyai-utca 3.
Telefon: 866. Telefon: 866.

Díjmentesen küldi a „Jogi vizsgák letétele” c. k. t.

A Máv. bajai.

Régi dicsőséges Máv.-unkról az utóbbi időben mind sűrűbben hangzanak fel a panaszok a sajtóban és a közönség körében, amit bizony nem sikerül az igazgatóság olykor sangvinikusan hangzó cáfolatainak sem elhallgattatni. Különösen a waggon hiány s a rendelkezési állomások hibás megépítése következtében mindinkább nehezkesebbé váló teheráruforgalom szenved a mult idők rövidlátó vasuti politikája következtében. Ez a kicsinyes és lelkiismeretlen gazdálkodás kinem számítható bajok forrásává vált, mely előbb-utóbb közlekedésünket s ennek következtében egész közgazdaságunkat alapjában veszélyezteteti. A kocsihiány s az állomások hiányos sinrendszere következtében beálló torlódások okozói a rendszeressé váló késéseknek s az aránytalanul megsokasodott baleseteknek. Még a személyforgalom lebonyolítása is csak folytonos késésekkel történik, hát még a teheráruforgalom mit szenved ezen állapotok miatt. Naponta panasz van kereskedőink részéről az áruk rendkívül késedelmes szállítása miatt, ami ugyszólva megbénítja a forgalmat s illusoriussá teszi a kereskedelmi pontoságot és megbízhatóságot.

Beavatottak jól tudják, hogy ez a baj milyen mélyen fekvő okokból ered s hogy ezen már csak egy hatalmas energiájú vasuti geni, — a milyen volt Baross Gábor segíthetne.

De mikor akad egy ilyen lángész még s addig vajjon nem fog-e elvérzeni közgazdaságunk, — mely amugy is oly sok sebből vérzik.

x Német-, francia- és angolnyelvet gyorsan és alaposan elsajátíthat, a ki Szép-utca 1. szám alá fordul, hol egy urinó, aki huzamosabb ideig külföldön is tanítással foglalkozott, igen előnyös áron ad órákat csoportokban is. Ugyanő fordításokat is végez. Kolozsvárt 4 éve működik a legszebb eredményel. Kereskedő ifjakat az esti és vasárnapi órákban csoportokban, 4 koronáért oktat.

Takarékos, kényelmes és tiszta fűtés érhető el az

EFCO

porosz köszén kockával.
Kapható a város minden részében. Raktár: Szentegyház-u. 14. sz. Telefonszám: 1104.

Jó bort olcsón csakis

Guttman Márton bornagykereskedőnél

Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállíttatnak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztaságáért szavatol. — Vizontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hektoliterenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

MAI TÁVIRATOK.

Az új kormánybiztos.

Budapest, febr. 11.

Gróf Bánffy Miklós országgyűlési képviselő, a m. kir. opera és nemzeti színháznak ujonnan ki-nevezett kormánybiztosa holnap — hétfőn — kezdi meg hivata-los működését. Hivatali helyisé- get részére az operaházban ren- deztek be.

A gróf ugyancsak, a holnap i nap folyamán fog bemutatkozni, úgy az opera, mint a nemzeti színház igazgatóságainak.

A király veje Budapesten.

Budapest, febr. 11.

Lipót bajor herceg, a király leányának Gizella főhercegnőnek férje, nejevelegyütt Bécsből szom- baton éjjel Budapestre érkezett. Ma délelőtt a hercegi pár fel- kereste a Szanatóriumban fekvő József főherceget, kinek beteg- ségánál negyedórát tartózkod- tott. A hercegi pár még ma dél- után visszautazott Bécsbe.

A hercegprimás születés- napja.

Budapest, febr. 11.

Vaszari Kolos, biboros herceg- primás 80-ik születésnapja alk- almából a budavári Mátyás- templomban holnap délelőtt 10

órákor hálaadó ünnepi isteni tiszteletet tartanak, melyen a misét nagy papi segédlettel dr. Nemes Antal prelátus fogja celebrálni. Az istentiszteleten a hivatalos világ is részt vesz.

Gyilkol a dinamit.

Mantreal, febr. 11.

Ideérkezett jelentések szerint Ontario állam Rainy-Lake hely- ségében az éjjel *óriási dinamit robbanás* történt. A robbanás kö- vetkeztében 12 munkás — job- bára osztrákok — meghalt s nagyon sokan súlyosan megse- besültek.

A robbanás vigyázatlanságból származott.

Vizbefut vásárosok.

Vidin, febr. 11.

Mintegy 20 tagból álló vásá- ros csapat tegnap délután át akart kelni a Duna jegén.

Mikor a folyam közepére ér- tek, a jég beszakadt alattuk s a vásárosok közül 15-ön a folyó- ban lelték halálukat. A többi öt a jégtáblákon megmenekült.

A halottakat ez ideig még nem sikerült a hullámsírból partra hozni.

HIREK.

Lopott jószágok.

Aztán mondja még valaki, hogy nem a meglepetések idejét éjjük.

Bármerre nézzünk, mindent valami szokatlan, valami természetellenes, vagy éppen nem várt dologba ütközünk.

Kolozsvárt sokan ringatták magukat abba a hiedelembbe, hogy a ragyogó- nak tervezett új városháza, most már hamarosan felépül és a nemes magis- tratus tagjainak hivatal szobáiba egy pompázó előcsarnokot át juthatunk.

Ez a hiedelem abból táplálkozott, hogy a szakértő bizottság annak idején egy abszolút becsü és minden tekintet- ben „sikerült” tervet első díjra érde- mesített.

Nem sokára reá, hogy a kivitel fe- lett kelle a bizottságnak döntenie, elő áll a h. polgármester, s kerülő szóval ugyan, de kijelenti, hogy az a pompás terv — *lopott jószág*.

Ez a kijelentés aztán szépen le is szedte a lábáról az egész bizottságot. Így azután a második díjas tervet ta- lálták a legjobbnak.

Ekkor meg egy festéssel is fog- lalkozó egyetemi tanár lépett elő és rásütötte, hogy az Orbán-féle terv nél- kültözi a — *magyar motívumokat*. És ez nagy hiba.

Fogja magát Orbán ur és a tervére utóbb rajzolja a kívánt magyar kapu- típusokat. Így azután már — jól *jes- tett* az ügy.

Ekkor meg közeveti magát a vál- lalkozók lapja, s egy szak (?) cikkely- ben kimutatja, hogy az Orbán-féle terv a aprajában — *lopott jószág*.

Most tehát oda kerültünk, hogy a három millióra tervezett városi szék- ház terveire sorra egymásután kisütik, hogy azok — *lopott jószágok*.

Ergó, ha mi: nemes Kolozsvár város törvényhatósága és egyetemes lakossága bármelyik tervet fogadná is el, egy- szerűen — *orgazdák* válnának.

Mint hogy szerintünk ebbe a bünbe esni közülünk senki sem akar, legegye- nesebb eljárás az volna, ha az összes terveket; a magyar kapu-típusokat és motívumokat és egyéb utánérzéseket néhány évtizedre szépen elraktározzák a levéltárban.

Akkor talán jön egy másik nemze- dék, amely tágít a lelkiismeretén s ha másképp nem, hát — *lopott portékából* is, de megépíti a székházat.

Kenessey püspök prediká- ciója.

A ref. theologia disztermében vasárnap délelőtt tartott istentisztelet során dr. Kenessey Béla püspök predikált. A termet szorongásig meg- töltötte közönség a kiváló főpap gyö- nyörű és magvas fejtegetéseit ezut- tal is elmét és szívet betöltő gyö- nyörűséggel hallgatta.

— **Felolvasó-ülés.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság vasárnap délelőtt igen szép számú és előkelő közön- ség jelenlétében és élénk érdeklődése mellett felolvasó ülést tartott az uni- tárius kollegium disztermében. Az ülést a társaság elnöke Dózsa Endre alispán nyitotta meg nagyérdemű be- széddel, melynek elhangzása után dr. Gyalui Farkas, könyvtárigazgató tartott szépen kidolgozott és a figyel- met állandóan lekötő felolvasást a társaság egyik alapítója Petelei Ist-

vánról. Ezt követőleg Berlányi Vanda urnó olvasta fel Peteleinek egy, még ismeretlen elbeszélését, mely az el- hunyt jeles írónak minden előkelő kvalitásait magában foglalja. Végül Farkas Sándor, a társaság új tagja pár hangulatos versét olvasta fel. A közönség az előadókát lelkesen meg- éljenzte.

— **Előléptetések.** A közoktatás- ügyi miniszter dr. Cs. Papp József kolozsvári felsőbb leányiskolai ta- tanárt; Deme Károly polgári fiuis- kolai igazgatót, *Szentgyörgyiné* Wol- lanka Emilia és *Borosnyai* Katalin polgári leányiskolai tanítóknak a VIII-ik fizetési osztályba léptette elő.

— **A főszámvevő nyugalomba vonul.** Mind általánosabban kezd elterjedni az a hír, hogy a városi főszámvevő, *Lakatos* Ferenc a ta- vasszal nyugalomba vonul. Már az utódját is emlegetik. Mindenesetre erre az állásra legtöbb sanza van Potor Dezsőnek és Fikler városi főpénztárnoknak, kik között azon- ban heves lesz a mérkőzés, mert mindketten odaváló emberek.

— **Új vezetőség egy gyárvál- lalatban.** A kolozsvári (Heinrich- féle) ásvány- és gyógyszappangyár igazgatósága, illetőleg vezetősége a tegnapi közgyűlésen megejtett vá- lasztások nyomán jelentős választá- son ment át. Ugyanis a megüresed- tett két igazgatósági tagsági helyre megválasztották gróf *Béldi* Ákos v. b. t. nyug. főispánt és *Finály* Ist- ván bpesti mérnököt. A közgyűlést követőleg tartott igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökévé gróf *Béldi* Ákos ny. főispánt, alelnökévé pedig *Merza* Lajos kir. tanácsost választ- tották meg. Mindkét közéleti kiváló- ságban és virágzó gyárállalat tekin- télyes és ügybuzgó vezetőt nyert.

— **Farkas Ödön szabadságon.** A zenekonzervatórium kiváló igaz- gatója, megrongált egészsége hely- reállítására, huzamosabb szabadsá- got vesz igénybe s tegnap elutazott Budapestre, honnan Abbáziába megy nehány hétre. A zenedében ezalatt az énektanszakot Retezár Katica és Koller János látják el.

— **Alapítványok.** A Heinrich-féle ásvány és gyógyszappangyár igaz- gatósága a társaság egykori alapítói- nak, Heinrich Józsefnek és dr. Haller Károlynak az emléket megörökítendő azt a javaslatot terjesztette a vasár- napi közgyűlés elé, hogy nevezettek nevére 1000-1000 koronás alapít- ványt tegyen a múlt évi haszonból. A közgyűlés közhelyesléssel emelte e kegyeletes javaslatot határozattá. Ennek a két alapítványi tőkének ka- matjait minden évben a gyár két legszorgalmasabb munkásának fog- ják kiadni. Ez mindenesetre méltó, megbecsülése az uttorók emlékének.

— **Elismerés Janovicsnak.** A vallás- és közoktatási miniszter a történelmi ciklus rendezéseért és si- kereért megleghangú átiratban fejezte ki elismerését Ugyszintén köszö- nőt kívánja tolmácsolni mindazok- nak, akik abban részt vettek.

— **Nagyváradon kizártak tizen- hat papnövendéket.** A nagyvárad i latinnyelvű papnevelő intézet 16 gör. katolikus növendékét, kik a tante- remben többszöri figyelmeztetés da- cára románul társalogtak, Lányi tinini püspök a megtartott fegyelmi vizs- gálat után az intézetből kitiltotta. Az eset nagy feltűnést keltett, mert is-

ÜZENETEK.

Mérnök. Abban önnök teljesen igaz van, hogy az Orbán Ferenc- féle városház terv ellen felvetett plá- giumvád teljesen tarthatatlan és min- den tárgyi alapot nélkülöz. Ha csak ez volna a baj, ettől bizony nyu- godtan felépíthetnék a városházát, mert a bármilyen községtanács aligha fogná arra vonatkozó tulajdonjogun- kat elvitatni. Nekünk is az az im- presszió, hogy jelen esetben vala- mi aknamunka folyik, amelynek szövevényei közé egyáltalán nem ne- héz betekinteni. Orbán Ferencnek az ellene emelt vád ellen felesleges is védekeznie. Kár is volna vele az időt tölteni. Hiszen, ha ilyen okok komolyan mérlegeltetnének, akkor valamennyi nagyobb szabású közép-ület emelését évtizedekig elodázhathat- nánk. Nálunk ugyanez *anélkül* is meg- történhetik, mert itt ezer és ezer ok mindig van a huzavonára. A plá- giumvád ezek között a *legkisebb*.

Protestáns. Az erdélyi ev. ref. egy- házkerület, mint az már köztudo- másu — komolyan foglalkozik a Marianumhoz hasonló református fel- söbb leánynevelő intézet létesítésé-

vel. A lapok közléseiből ön is tud- hatja, hogy a hívek áldozatkészségéből már majdnem a fele összege megvan annak, amibe az építés és berendezés kerül. Hogy hová fogják építeni, az ma még nem tudható, mert a helyre nézve még nincs megállapodás. Valószínűnek tartjuk azonban, hogy minden előkészülettel hamarosan meglesznek.

Egy szülő. A kolozsvári belvárosi r. kath. leányiskola igazgatói teendőt néhai Schwarczel Adél elhunyt következtében az iskolaszék megbí- zása alapján özv. *Imre* Gergelyné végzi, aki évtizedek óta van annál az iskolánál alkalmazásban, mint tanító, s aki minden tekintetben alkalmas az igazgatói tisztre.

K. D. A polgármester, aki néhány héttel beteg feküdt, már jobban van s a múlt héten múlt héten már rendesen ellátta hivatali teendőit. A mennyiben ön vele személyesen akar tárgyalni, legcélszerűbb hétköznapo- kon a délutáni órákban felkeresni a hivatali helyiségében. Az előleges bejelentés felesleges.

Czink vegyileg fest, tisztít, mos, szépen, gyorsan **olesón** Kolozsvárt.

Nagy Domokos

Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám.

gőzmosó és vegytisztító gyarában készülnek a legszebb gallérok és mindennemű ruhák. — Telefon 1087. szám.

meretes a püspök tolerans természetére.

Dr. Boros György lapja. A dr. Boros György szerkesztésében megjelenő s immár 25-ik évét járó „Unitárius Közlöny” legújabb számát szombaton adták ki. Ez a szám is, az előzőkéhez hasonlóan gazdag és válogatott közleményekkel jelent meg. Valamennyi értékes és haszonnal olvasható közlemény, gyönyörűségei telhetik benne minden olvasójának. Nagyobbközleményeket Györfilistván, Martosy Béla, Ujvári László, versekert Berde Mária, Nagy Albert írtak bele. Apróbb közleményből is gazdag rovatok vannak benne összeállítva. A mű nyomdailag is igen csinos és izléses munka.

Villamos világítási kellemetlenségektől csak úgy óvhatja meg magát, ha havi 5 korona előfizetési díj ellenében a villamos világítást jókarban tartó vállalatnál biztosítja magát, amely ezen csekély összeg fejében az összes előforduló zavarkat a leggyorsabban kijavít és használhatatlan izzólámpákat úgy volfram mint szénszálat ujjal kicseréli. Nagyobb helyiséget kávéházat, éttermet stb. külön egyezmény tárgyat képezik. Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 30. Telefon 620. Leitner Sándor.

Közgazdaság.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitebank részvénytársaság február hó 11-én délelőtt tartotta saját helyiségében tizenhetedik évi rendes közgyűlést, melyen a részvényesek oly nagy számban jelentek meg, melyre ezen tizenhét év alatt nem volt eset.

97 részvényes letett összesen 2929 drb. részvényt, ami összesen 1207 szavazatot képviselt. A részvényesek között ott láttuk: Bárány József, Samuel, Barsay Domokos, gróf Bethlen Balázs, Lészai Ferencz, gróf Lázár István, Dorgó Albert, dr. Kolozsvári Sándor, Bozsáki Walder Gyula, Hajós József, Gyárfás Benedek, Reitter József, Bocsanecz László, Válcay Gyula, dr. Szabó Dénes, dr. Lukács Adolf, dr. Matusovszki András, dr. Ötvös Lajos, dr. Boér Elek, dr. Sárkány Lajos, Ronai Elemér, Iklódi Tischler Mór, Mayer Mayer, Sebestyén Dávid, D. Deák József, dr. Morász Béla, Balogh Péter, dr. Engel Gábor, dr. Visky László, dr. Marschalkó Tamás, Bányai Károly, gróf Béli Kálmán, dr. Tamásy István, Keresztesy Pál, Merza Gyula, Kovács Aladár, Mina János, Reich Ernő, Gáman Dezső, Kisfalusy János, Zeyler Béla, Papp János urakat.

Bárány József elnök az ülést megnyitván, konstataálja, hogy a kiküldött szavazatszedő-bizottság jelentése szerint, a kellő számú részvény letétetvé, az ülés határozatképes.

Mayer Mayer részvényes indítványára az igazgatóság jelentése tudomásul vétetik s a Reitter József felügy. biz. tag által felolvasott f. ü. biz. jelentése alapján a felmentvény egy az igazgatóság, mint a felügy. bizottság részére megadatot.

Elfogadatot az igazgatóság azon

javaslata, mely szerint az elért tiszta nyereségből 160.917 K 90 f.-ből első sorban levonandó az 1911. évben elért 186.504 K 87 f. tiszta nyereség után az alapszabályok 104. §-a értelmében a tartalékalap dotációjára és jutalékokra 31.561 17 K, az ezután még fennmaradó 123.356 73 K át pedig következőleg ossza fel: 1. Adjon a 6000 drb. részvény után, a közgyűlést követő üzleti naptól felvehető osztalék fejében rész ényenként 15 K, vagyis 90.000 K-t. 2. Porditson jótékony és közhasznú célokra a mellékletben közölt jegyzék szerint 3000 K-t. 3. A nyugdíjalap tőkájének 285.000 K-ra való felemelésére adjon 846240 K-t.

4. A tisztviselők jutalmazására fordítson 10.000 K-t.

5. A tartalékalapnak 410.000 K-ra való kiegészítéséhez adjon további 4.45578 K-t és végül

6. Egy az erdélyi magy. közgazdasági célokra szolgáló alap létesítésére, mely alap intézetünk tulajdonát képezi és annak hovaforrása felől a cél szemellett tartásával az igazgatóság szabadon rendelkezik, 5.000 K-t 120.0818 K és a még fennmaradó 2.43855 K vitessék át az 1912. üzletév eredményszámájára.

Tudomásul vette a közgyűlés hogy az igazgatóság a Debrecenbe távozó **Verzár Kálmán** helyett ügyvezető igazgatóvá **Bocsanecz Lászlót** nevezte ki, kinek nyugdíját a létrejött meg egyezés alapján állapította meg.

Nagy tetszéssel kísérte a közgyűlés Dr. Sárkány Lajos és Dr. Tamásy István felszólalásait, kik a hatalmasan fejlődő intézet szakszerű és kiváló vezetéseért szép szavakkal méltányolták s különösen az igazgatóságának azon üdvös és nagyfontosságú ténykedéséért mondott köszönetet, mi által egy közgazdasági alap létesítését 5000 koronás alapítványával megindította.

Végül egyhangúlag megválasztották az igazgatóságba 3 évre, Dorgó Albert, Hajós József, Lészai Ferenc, Sigray Pál; 2 évre buzsáki Walder Gyula; 1 évre Barsay Domokos, a felügyelő-bizottságba 2 évre megválasztották dr. Korbuly Domokos és Válcay Kálmán.

A szép lefolyású közgyűlést elnök dr. Boér Elek felszólalása után — melyben az igazgatóság a tisztviselői kar derék munkájának jegyzőkönyvi méltatását javasolta — bezárta.

Az Erdélyi Bank és takarékpénztár fejlődése. Az erdélyi pénzügyintézetek közül kétségtelenül az Erdélyi Bank és Takarékpénztár mutatja a legnagyobb fejlődést. A most kiadott üzleti jelentésből meglepően tűnik ki, hogy a **betétállag** 1.780.73326 korona emelkedéssel 13.952.38215 korona összegre szaporodott, amely kedvező körülmény a nagyközönségnek az intézet irányában viselt különös bizalmában nyer indokolást. A váltószámítás során szintén nagyobb gyarapodás konstataltatott; a múlt évben leszámított váltóanyag 20.148 drb. váltóban 31.800.693 kor. 79 fillért

tesz ki az előző évhez képest 16.991 drb. váltóban 24.353. 30 74 korona emelkedéssel. Az 1911. évben 161.324 kor. 14 fillér tiszta nyereség felosztására vonatkozólag a minapi közgyűlés elfogadta az igazgatóság és felügyelőbizottság indítványát, minek folytán elhatározta, hogy az 1911. évi osztalék szelvény (a 17. számú) a régi kibocsátásuk 6 százalékkal, azaz tizenkettő koronával, az új kibocsátásuk 6 százalékkal, azaz (félévre) hat koronával februárius hó 3-tól kezdve váltassék be. Továbbá, hogy 13.958 korona tartalékalapra, miáltal a tartalékalap 330.000 koronára növekedett. A jótékony célra megszavazott 1600 korona (az év folyama alatt különböző jótékony célokra adott összegeken kívül) a már ismert jótékony egyleteknek és intézményeknek jutott.

Nász és alkalmi ajándéktárgyak a legolcsóbb bevásárlási forrása.

Ékszer, ezüst és kinaezüst áruk nagyválasztékban

Fenyő Hermán

Kolozsvár,

Mátyás király-tér 9. szám.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Hétfő: Rosz pénz nem vész el. (Ujdonaság 2-szor. Bérlet 117. sz. A.)
Kedd: Liliomfi. (A magyar dráma-történelmi sorozatos előadások tizennegyedik estje. A bevezető előadást Janovics Jeud dr. tartja. Bérlet 118. sz. B.)
Szerda: A csitri. (3-szor. Bérlet 119. sz. C. Hattay Adrienne vendégjátéka.)
Csütörtök: Leányvásár. (9-szer. Bérlet 120. sz. D.)
Péntek: Vén bakancsos és fia a huszár. (A magyar dráma-történelmi sorozatos előadások tizenötödik estje. A bevezető előadást tartja Kiss Ernő dr. Bérleten kívül. Esti előadás mérsékelt helyárrakkal.)
Szombat: Az ártaftan Zsuzsi. (Bérlet 121. sz. A.)
Vasárnap d. u.: Boszorkányvár. (Félhelyárrakkal.)
Vasárnap este: Leányvásár. (10-szer. Bérlet 122. sz. B.)

A szinkörben:

Vasárnap este: fél tizkor Színész-bái és kabaré-est.

x **Ékszer, ezüst legolcsóbban szereshető be Benedeknél, Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt.**

Uránia Színház

Részvénytársaság.

Uj. Itt először. Uj. Itt először. Február hó 12-én este 1/8 órakor: **Egy előadásban!**

Téli verőfény.

Három felvonásban, 195 színesen vetített képpel és számos mozgófényképpel. Irta: **Pásztor József.** Felolvassa: **Dávid Sándor.**

I FELVONÁS.

A téli szezon örömei.
Történet a kulisszák világából.
A legújabb párisi divat.
Levél a Jézuskához.

II. FELVONÁS.

Tavaszi a téiben.
A Comotónál.
Az örök hó birodalmában.
A Riviera.

III. FELVONÁS.

Téli sportok.
Téli sportok St. Mórítzban.
Ló- és szánkó-verseny a st.-mórítzti tó jegén.
Skisportok.

Egy hőspört bajnok győzelmei.

Téli verőfény. A budapesti M. Tudományos Uránia a múlt héten nap-nap után telt házak mellett mutatta be a szezon legaktuálisabb újdonságát, Pásztor József „Téli verőfény” c. gyönyörű három felvonásos Uránia újdonságát. A kiváló és élvezetes stílusban megírt darab érdekes illusztrációk és mozgófényképek keretében ismerteti az egész világ téli sport életét külön fejezete szentelve hazánk fejlődésének indult és virágzó téli sportéletének ismertetésére is.
A darabot az Uránia színház hétfőn, f. hó 12-én este 1/8 órakor hozza egyetlen előadásban színe s tekintve a közönség nagyfokú érdeklődését, valószínűleg a legnagyobb sikerrel. A darab megérdemli.

HELYÁRAK:

Emeleti páholy 5 személyre 10 K.
— Földszinti páholy 5 személyre 12 K. — Emeleti páholyülés 2 K.
— Földszinti páholyülés 2.50 K.
Zártsték I—VII. 1.60 K. I-ső hely VIII—XIII. 1.40 K; II-ik hely XIV—XX. 1 K; III-ik hely XX—XXV 60 fillér.

Az igazgatóság.

Órajavításokért

3 évi írásbéli

jótállás.

Mielőtt ékszerszükségletét beszerezné, egy próbavásárlást tegyen

Beér J. Jenő órák és ékszerésznél Kolozsvárt, Deák F-utca 51. szám alatt

Órákat és ékszereket kitünően javít. (Tanuló fizetéssel felvétetik.) A nagyrédmű közönség pártfogását kéri,

Törött aranyat

a legmagasabb

áron megve-

szek

Erdélyi Bank

és Takarékpénztár
Részvény-Társaság

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti fölmondás nélkül.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checheket, kisorsolt értékeket stb.

Kisbirtokosok jelzálog osztálya kölcsönöket nyújt és már meglévő drága kamatozású kölcsönöket konvertál előnyös feltételek mellett a kolozsvári telekkönyvi hatóság kerületében levő kisebb földbirtokokra.

Törlesztéses kölcsönöket folyósít előnyös feltételek mellett 10-től 40 évig terjedő időre épülő vagy kész kolozsvári házakra és erdélyi birtokokra.

Konvertál már meglévő kölcsönöket kedvező feltételek mellett.

Értékpapírokat és idegen pénznemeket elad, vásárol, előleget ad folyószámlán és előre meghatározott időre.

Értékpapírokat, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checheket, hitelleveleket bármily külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárfai alatt tűz- és betörésmentes páncél-szekrényeket. Safe deposits.

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst és aranyeműek vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

M. kir. osztálysorsjáték fűl-
árusító heije.

Alapítva 1860-ban.

Gámán J. örököse villanyerőre berendezett könyvnyomdájába

készülnek a modern kornak legmegfelelőbb csinnal előállítható összes könyvnyomdai munkák.

Gyors és pontos kiszolgálás.
Szolid árak. Tiszta munka.

Telefon 549. szám.

Uj mészáros- és hentesüzlet

Van szerencsém a m. t. vevőközönséggel tudatni, hogy

Pap-utca 4. szám alatt
(Andrásofszki Samu-ház)

uj mészáros- és hentesüzletet

nyitottam, hol mindenféle hús-
nemű felvágottak kaphatók, to-
vábbá rendes elárusításra marha,
borju és sertéshús a legjutányo-
sabb árban lesznek árusítva.

A m. t. közönség pártfogását
kérve tisztelettel

Nedeczky István,
mészáros és hentesmester.
Pap-utca 4. szám alatt.

HIRDETÉSEK

FÖLVETETNEK
A KIADÓHIVATALBAN
KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

OSVÁTH PÁL PUSKAMŰVES

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-UTCA 21. SZÁM.

Kész fegyverek, revolverek, töltények nagy választékban. — Javítások, beoszerelések stb. jutányos árak mellett vállaltatnak el.

KLEIN JAKAB

ÉPÜLET ÉS MŰBÁDOGOS MES-
TER VÁLLALATI IRODÁJA

Kolozsvárt, Szappany-u. 1. sz.

Elvállal épület és díszmű munkákat,
egyszerű bádogtató fedés és festése-
ket a legjutányosabb árban, valamint
e szakmába vágó javításokat gyorsan
és pontosan. — Telefon 816.

Javításokért hazhoz küldök. A kész munkákat hazaszállítom.

Uj! Megnyilt Uj!

Bolyai kézimunka áruház.

Kezdt és kész kézimunkák
hozzáv lók, pamutok, se-
lymek, kongrék, kanavak nagy
választékban és legolcsóbban
nálunk szerezhetők be.

Gombkészítés mindennemű nagyságban 1 kr

Biró Testvéreknél
Bolyai-u.

Divatos és formás női termetet mutató
kitünő mellfűzőket mertek után csakis

Katz Hermin

Deák Ferenc-u. 27. sz. alatti mellfűző
üzletében lehet kapni. Ugyanó javítaso-
kat is elfogad. Kész fűzők nagy raktára.

Cimerlevelek

I. füzet (1551—1629.) ára 2 kor.
II. füzet (1629—1660.) ára 4 kor.

A két füzetben mintegy

1600 család

cimerének hiteles leírása
és rajza.

Genealogiai Füzetek

szerkesztőségében.

Kolozsvár, Wesselényi M.-u. 7.

KÖZPONTI IRODA:
DEÁK F.-U. 9. SZ.
TELEFON: 827. SZ.

GARAGE:
HONVÉD-UTCZA 29.
TELEFON: 889. SZ.

SÜRGÖNYCZIM:
 AUTÓ.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVAR.

AUTOMOBIL-GARAGE. JAVITÓMŰHELY.
PNEUMATIK JAVÍTÁS.

AUTÓ-ALKATRÉSZEK ÉS SZEREK.

LUXUS ÉS TEHER- MOTOR KERÉK-
AUTÓK. PÁROK.

VILLAMOSÜZEMŰ LUXUS- ÉS ÜZLETI
KOCSIK. — BÉRAUTÓK.

GAZDASÁGI
MOTOROK!

AUTOBUSZ
 JÁRATOK.

Van szerencsém becses rende-
lőim szives tudomására hozni
hogy külföldi tanulmányutam-
ról hazaérkeztem és itthon, Kolozs-
várt Wesselényi M.-u. 13., földsz.

angol uri divat szalonomat

1911. évi november hó 1-én meg-
nyitom, hol mindennemű bel- és
külföldi szövetekből nagy raktárt
tartok. Készítetek öltönyöket a leg-
egyszerűbb kivitelben a legújabb
divat szerint. — Kiváló tisztelettel

FARKAS MENDEL
Telefon-interurban 1077. szám

Sürgönczim: **Sváici óraműhely** Kolozsvár.

SZATMARI H. — Óraműhely —
KOLOZSVÁR, Deák F.-utca 46.
Ajánlja garáncion felszerelt arany-, ezüst- és ékszerárú raktárát.
Régi arany és ezüst órák a legmagasabb áron vétetnek, ugy-
szintén ezerebe elfogadtnak.
Megrendelések és javítások arany, ezüst- és óráknál a legelőcsöb-
ben számítottak és a legrovidebb idő alatt készíttetnek.
Kérem a címre vigyázni és nem összetévesztetni más
hasonlevő céggel.

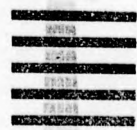
Szálló árak. Alapos munka.

Nekem mondja a tanárnak!

hogy hol lehet legelőcsöb-
ben és legmegbízhatóan
:**ÓRÁKAT ÉS ÉKSZERÉKET** :
vásárolni, oskák **SZILÁGYI MÁRTON**
Órás és ékszerész irodájában
Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 8.
Óra- és ékszerjavítások legelőcsöb-
ben és megbízhatóan.

Elsőrendű óra- és ékszerüzlet

Bacsényszki József

Kolozsvár, Mátyás kir.-t. 14.

a hol: valódi ezüst tárgyak, divatos brilliáns ékszerek, arany-
láncok, gyűrűk, függők stb., legjobb genfi (swájci) schaffhauseni,
omega stb., arany, ezüst és acél órák állandóan dus válasz-
tékban állauak a nagyérdemű vevőközönség rendelkezésére.

Szolid, pontos és előzékeny kiszolgálás!

Első Erdélyrészi Messenger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Csinos, elegáns és tartós cipőket legjutányosabban lehet készíteni:

Papp Mihály
cipésznél

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatt.

Kéri a t. közönség szives pártfogását.

VERSENY

FÉRFI-, FIU-, GYERMEKRUHA ÁRUHÁZ és SZABÓ ÜZLET KOLOZSVÁRT, WESSELENYI M.-U. 22.

KÉSZ FÉRFI-, FIU-, GYERMEKRUHÁK ÉS SZŐRMEÁRUK NAGYRAKTÁRA. — VIDÉKI MEGRENDELESEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK

Megnyílt

Unió-utca 13. sz.

"CLUB" kávéház!

Minden este

Gzakó Peti Sándor

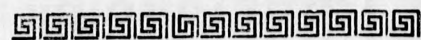
és teljes zenekara

hangversenyez.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Számos látogatást kér

Hunwald Gyula,
a Club kávéház tulajdonosa.

Bittó Rezső

elsőrendű fértidivat különlegességek üzlete
KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 12. SZÁM ALATT

Legújabb bál ingek,
gallérok, kézelek, se-
lyemzsebkezdők, fehér
keztük, nyakkendők,
cylindere, lakcipők,
áttört harisnyák far-
sanga beérkeztek.

Saját készítményű fehéreművei bál nagy választék

Telefon 178. Telefon 178

30 koronaért

árusítom

ezen pompas

Hangverseny Gramophont

melynek diszes szekrénye 30 cm. széles, 15 cm. magas, tulipán tölcseré 43 cm. széles, a hangdobozza legfinomabb munka, hangja pedig a létező legerősebb! Játékokban felhuzható elsőrendű szerkezetéért szavatolok!

Kétoldalu nagy hangverseny lemez-ujdonságok: Kis gróf, — Ártatlan Zsuzsi, — Leányvásár, — Lengyel menyecske. — Ára darabonként 3 korona.

Csiszár Victor gramophon és hanglemez nagy raktára.

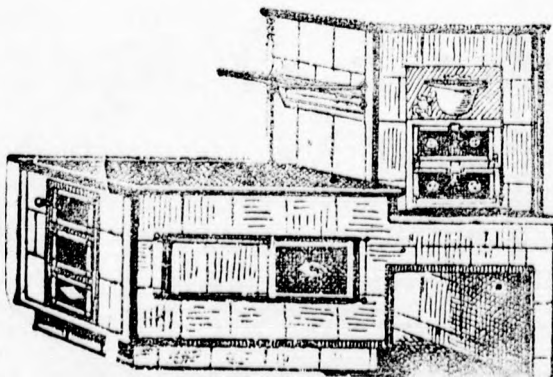
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. szám. Népbank mellett.

Nagy kályharaktár!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Monostori-ut 7. szám alatt törvényszékiileg bejegyzett cégem alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő majolika bel- és külföldi kályhák-ból nagy raktárt nyitottam, ahol állandóan raktáron vannak a legmodernebb majolika, secessios, oszlop és Dániel cserép-kályhák, ugyszintén kandallók és főzőkemen-cék. Mintaraktáram megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívom és egyben biztosítom az áruk legjobb minőségéről és a legszolidabb árakról.

Szives támogatását kérve:

Tamsy József.

Dávid Vencel

hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT,
Deák Ferenc u.
10-ik szám.

Ajánlja dusan felszerelt hangszer raktárát.

Jutányos árak! Szolid és pontos kiszolgálás.

A tanuló ifjuság érdeklődésében részesül.

